

Limited şirket ortağının ortaklıktan çıkarılması

Ortaklık mevcut ticari sistemimizde hemen hemen herkesin hayatında önemli bir yer tutmaktadır. İşlerin iyi gitmesi, bir ayrılma olsa dahi anlaşma suretiyle ortaklığın giderilmesi hepimizin temennisidir ancak ne yazık ki bazen iyi niyetle başlayan ortaklık ilişkisi aynı duygularla sona ermez. Bu çalışmamızda limited şirkette bir ortağın çıkarılmasına ilişkin yeni hükümleri ve getirilen sistemi incelemeye çalışacağız.

6 102 Sayılı yeni Türk Ticaret Kanununa göre

Limited şirket ortağının ortaklıktan çıkarılması için dört durum belirlenmiştir. İlgili durumları ilgili kanun maddeleriyle birlikte inceleyelim;

1- Şirketin feshini isteyen ortağın Mahkeme kararı ile şirketten çıkarılmasına karar verilebilir.

HAKLI SEBEPLERİN VARLIĞINDA, HER ORTAK MAHKEMEDEN ŞİRKETİN FESHİNİ İSTEYEBİLİR. ŞİRKET ANA SÖZLEŞMESİNDE MÜSTAKİL ÇIKARMA SEBEPLERİ SAYILMIŞ İSE BU SEBEPLERLE GENEL KURUL ORTAĞIN ÇIKARILMASINA KARAR VEREBİLİR.

"MADDE 636-

...

3) Haklı sebeplerin varlığında, her ortak mahkemeden şirketin feshini isteyebilir. Mahkeme, istem yerine, davacı ortağa payının gerçek değerinin ödenmesine ve davacı ortağın şirketten çıkarılmasına veya duruma uygun düşen ve kabul edilebilir diğer bir çözüme hükmedebilir."

2- Şirket ana sözleşmesinde müstakil çıkarma sebepleri sayılmış ise bu sebeplerle genel kurul or-

tağın çıkarılmasına karar verebilir.

ŞİRKET SÖZLEŞMESİNDE, BİR ORTAĞIN GENEL KURUL KARARI İLE ŞİRKETTEN ÇIKARILABİLECEĞİ SEBEPLER ÖNGÖRÜLEBİLİR

"III - Çıkarma

MADDE 640- (1) Şirket sözleşmesinde, bir ortağın genel kurul kararı ile şirketten çıkarılabileceği sebepler öngörülebilir."

Bu halde hakkında çıkarılma kararı verilen ortak kararı kabul eder ve itiraz etmez ise netice hasıl olur, çıkarma kesinleşir.

3- GK'un çıkarma kararına ortağın itirazı halinde Mahkemenin itirazın reddi kararı ile ortaklıktan çıkarma gerçekleşebilir.

ÇIKARMA KARARINA KARŞI ORTAK, KARARIN NOTER ARACILIĞIYLA KENDİSİNE BİLDİRİLMESİNDEN İTİBAREN ÜÇ AY İÇİNDE İPTAL DAVASI AÇABİLİR



Avukat Volkan Erel



“

Belirttiğimiz yöntemler ile ortaklıktan çıkarılan eski ortak artık şirket hissesini satma imkânına da sahip olmadığı için elindeki varlıktan yoksun bırakılmış durumdadır. Bu halde herhangi bir ödeme almaması şirket bakımından haksız zenginleşme yaratacak , eski ortakta mağdur edilmiş, zarara uğratılmış olacaktır”

TTK 640;

...

(2) Çıkarma kararına karşı ortak, kararın noter aracılığıyla kendisine bildirilmesinden itibaren üç ay içinde iptal davası açabilir.

Bu halde Mahkeme itirazı red ederse red kararı ile çıkarma kararı hüküm ifade edecektir.

4- Limited şirket tarafından haklı sebeplerle ortak hakkında çıkarma davası açılarak Mahkeme kararı ile çıkarma gerçekleştirilebilir.

ŞİRKETİN İSTEMİ ÜZERİNE ORTAĞIN MAHKEME KARARIYLA HAKLI SEBEBE DAYANILARAK ŞİRKETTEN ÇIKARILMASI HÂLİ SAKLIDIR

“TTK 640;

...

(3) Şirketin istemi üzerine ortağın mahkeme ka-

rarıyla haklı sebebe dayanılarak şirketten çıkarılması hâli saklıdır.”

Bu halde ana sözleşmede bu sebep belirtilmemiş olsa dahi ortaklık tarafından çıkarma davası ikame edilebilecektir.

ÇIKARMA HALİNDE ÇIKARILAN ORTAĞA NE KADAR BEDEL ÖDENECEKTİR?

Belirttiğimiz yöntemler ile ortaklıktan çıkarılan eski ortak artık şirket hissesini satma imkânına da sahip olmadığı için elindeki varlıktan yoksun bırakılmış durumdadır. Bu halde herhangi bir ödeme almaması şirket bakımından haksız zenginleşme yaratacak, eski ortakta mağdur edilmiş, zarara uğratılmış olacaktır. Bu halde eski ortağa hissesi bedeli karşılığında bir ödeme yapılması zorunluluğuna ortaya çıkarmaktadır. Bu hemen

ortaya çıkan basit bir neticedir ancak karşılıklı anlaşma ile bir bedel belirlenmediği halde ortada birisinin istediği dışında bir çıkarma söz konusu iken ne ödeneceği problem olacaktır. Kanun sistematigi içerisinde ortağın bu haktan yoksun bırakılmayacağı tespit edilmektedir. Bu durumda ortak çıkma/çıkarılma durumunda her halükarda ayrılma akçesine hak kazanacaktır. Eğer ortaklık ana sözleşmesinde çıkma halinde ödenecek ayrılma akçesi belirlenmesi mevcut ise bunun kıyasen uygulanması mümkündür. Ancak bu belirlemenin de çıkarmayı imkansızlaştıracak ölçüsüzlükte, zorlaştırıcı, diğer yanı ezici nitelikte olmaması gerekir. Bir belirleme sistemi sözleşme ile işaret edilmemişse esas sermaye payının gerçek değerinin hesaplanması gereği

ortaya çıkmaktadır. Bu değer Limited şirketin bilançosuna göre tespit edilecektir. Tüm pozitif varlıklar ile borçlar gözönüne alınır. Çıkan bedelde tarafların anlaşmaması halinde ise tek yol Mahkemenin bu bedelin tespitini istemek olacaktır. Şirketin salt defter değeri ile gerçek değeri ne yazık ki hemen hemen hiçbir zaman aynı olmayacağından ve bu değeri belirlemek için yanılmaz bir formülde bulunmadığından bu hususta tarafsız olarak tüm unsurları gözönüne alacak olan Mahkemenin değerlemesinin her iki taraf içinde vicdanları en çok tatmin edecek yol olarak görmekteyiz. Mahkeme tespitinde şirketin mevcut varlık ve borçları yanında

tabela değeri şeklinde ifade edilebilecek olan bilanço dışı varlığıda gözönüne alarak bir tespit gerçekleştirecektir.

GERÇEK DEĞERİN BELİRLENMESİ

MADDE 597- (1) Kanunda veya şirket sözleşmesinde esas sermaye payının bedeli olarak gerçek değer in öngörüldüğü durumlarda, taraflar anlaşamışlarsa bu değer, taraflardan birinin istemi üzerine, şirket merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesince belirlenir.”

Bugün incelediğimiz husus sevimsiz ancak önemli bir meseleyi işaret etmektedir. Nihayetinde hiçbir ortaklığın bu hükümlere ihtiyacı olmaması dileğiyle, tüm ÇSD

çalışanları ile Sayın Başkan Hüseyin Öztürk'e faaliyetlerinde başarılarının devamını dileriz. Bu çalışmamızda araştırmalarıyla bize destek olan Stajyer Avukat Koray Aygün'e teşekkür eder, meslek hayatında başarılarının devamını dilerim. Hepinize hayırlı işler dileğimize...



Eğer ortaklık ana sözleşmesinde çıkma halinde ödenecek ayrılma akçesi belirlenmesi mevcut ise bunun kıyasen uygulanması mümkündür. Ancak bu belirlemenin de çıkarmayı imkansızlaştıracak ölçüsüzlükte, zorlaştırıcı, diğer yanı ezici nitelikte olmaması gerekir”

